

## แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

## ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดมหาสารคาม

## ๑. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

๑.๑ จังหวัดมหาสารคามตั้งอยู่บริเวณตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นที่ ๕,๒๙๑.๖๘๓ ตารางกิโลเมตร หรือ ๓,๓๐๗,๓๐๑.๘๗ ไร่ มีพื้นที่ใหญ่เป็นลำดับที่ ๑๔ ของภาคและเป็นลำดับที่ ๔๑ ของประเทศไทย มีพื้นที่เกษตรกรรม ๒,๘๑๘,๔๘๘ ไร่ (๘๕% ของพื้นที่ทั้งหมด) โดยมีพื้นที่ชลประทานและพื้นที่รับประโยชน์ รวม ๕๓๖,๘๘๘ ไร่ หรือ ๒๓% ของพื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่เกษตรกรรมนอกเขตชลประทาน ๑,๘๘๑,๖๐๒ ไร่ มีครุฑเรือ่นการเกษตรทั้งหมด ๑๖๗,๒๙๐ ครุฑเรือ่น (๕๒% ของครุฑเรือ่นทั้งหมด) จากครุฑเรือ่นทั้งหมด ๓๒๑,๓๖๖ ครุฑเรือ่น และมีประชากรทั้งหมดจำนวน ๙๓๕,๐๐๒ ราย ซึ่งเป็นแรงงานภาคการเกษตรทั้งในระบบและนอกระบบจำนวน ๔๕๐,๔๕๐ ราย

## ๑.๒ สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

๑) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด ๕๘.๙๔๗ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๗๒.๔๐ %

๒) ปริมาณน้ำฝนในจังหวัดมหาสารคาม ปี ๒๕๖๘ มีปริมาณ ๑,๓๙๕.๓ มิลลิเมตร เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีปริมาณ ๑๑๗๕.๖ มม.หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๕.๗๔

(ปริมาณฝนเฉลี่ยรายปีในรอบ ๓๐ ปี จำนวน ๑,๓๑๕.๕ มม.)

๓) ความต้องการใช้น้ำของจังหวัดจำแนก ๔ ด้าน ( ความต้องการใช้น้ำ ทั้ง ๑๗ อย่าง)

- อุปโภคบริโภค	...๗.๔๑.....	ล้าน ลบ.ม.
- ระบบนิเวศน์	.....-.....	ล้าน ลบ.ม.
- เกษตรกรรม	...๑๓.๔๔....	ล้าน ลบ.ม.
- อุตสาหกรรม	..... - .....	ล้าน ลบ.ม.
- อื่น ๆ (ระเหย+รั่วซึม)	.....๑๓.๖๑....	ล้าน ลบ.ม.

๔) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic) โดยสามารถจำแนกความเหมาะสมและไม่เหมาะสมตามชนิดของพืชตามที่ปลูกจริงได้ ดังนี้

๑) ข้าว	เหมาะสม (S๑+S๒) จำนวน ๑,๐๐๔,๗๑๕.๔๕ ไร่ , เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) จำนวน ๖๐๔,๐๕๓.๓๐ ไร่ และไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๔๖๐,๒๓๔.๓๕ ไร่
๒) มันสำปะหลัง	เหมาะสม (S๑+S๒) จำนวน ๒๕๕,๖๑๕.๙๖ ไร่ , เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) จำนวน ๑๙๖.๔๙ ไร่ และไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๖๓,๘๙๓.๒๓ ไร่
๓) อ้อย	เหมาะสม (S๑+S๒) จำนวน ๒๒๔,๙๗๕ ไร่ , เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) จำนวน ๐ ไร่ และไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑,๐๒๗.๖๗ ไร่
๔) ยางพารา	เหมาะสม (S๑+S๒) จำนวน ๙,๓๖๙.๑๐ ไร่ , เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) จำนวน ๖๒๑.๐๕ ไร่ และไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๐ ไร่

๑.๓ ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัดมหาสารคาม (GPP) ปี ๒๕๖๖ มีมูลค่าจำนวน ๖๙,๔๔๙ ล้านบาท มีรายได้ผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อคน/ปี จำนวน ๙๐,๙๙๕.๖๙ บาท คิดเป็นลำดับที่ ๖๐ ของประเทศ และเป็นลำดับที่ ๙ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดที่แยกเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) แยกเป็นภาคการเกษตร ๑๕,๕๖๑.๕๑ ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ ๒๒%) และภาคนอกเกษตร ๕๓,๘๘๗.๔๙ ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ ๗๘%)

## ๑.๔ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ได้แก่

๑.๔.๑ ข้าวนาปี เนื้อที่เพาะปลูก ๒,๑๑๔,๓๓๘ ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๒,๐๓๖,๓๘๗.๒๐ บาท ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ ๙๑๕,๔๗๔ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๔๔๙ กิโลกรัม/ไร่ ราคาขายเฉลี่ย ๑๒.๔๘ บาท/กิโลกรัม

๑) ข้าวนาปี (หอมมะลิ) เนื้อที่เพาะปลูก ๑,๒๘๗,๙๕๘ ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๑,๒๓๙,๐๗๖.๓๗ ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ ๕๔๐,๑๕๙ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๔๓๕ กิโลกรัม/ไร่ ราคาขายเฉลี่ย ๑๓.๐๙ บาท/กิโลกรัม

๒) ข้าวนาปี (ข้าวเหนียว) เนื้อที่เพาะปลูก ๘๒๖,๒๐๕ ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๗๙๗,๑๓๕.๘๓ บาท ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ ๓๗๕,๓๑๕ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๔๗๐ กิโลกรัม/ไร่ ราคาขายเฉลี่ย ๑๑.๖๐ บาท/กิโลกรัม

## แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

๑.๔.๒ ข้าวนาปรัง (ปี ๖๖/๖๗) เนื้อที่เพาะปลูก ๑๘๖,๐๗๙ ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๑๘๖,๐๗๘.๒๕ ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ ๑๒๒,๔๔๐ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๖๕๘ กิโลกรัม/ไร่ ราคาขายเฉลี่ย ๕.๕๓ บาท/กิโลกรัม

๑.๔.๓ มันสำปะหลัง (ปี ๖๖/๖๗) เนื้อที่เพาะปลูก ๑๖๓,๒๖๑ ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๑๕๑,๖๒๐ ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ ๔๙๒,๘๗๕ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๓,๒๕๑ กิโลกรัม/ไร่ ราคาขายเฉลี่ย ๓.๑๖ บาท/กิโลกรัม

๑.๔.๔ อ้อยโรงงาน เนื้อที่เพาะปลูก ๑๒๖,๙๕๑ ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๑๑๙,๐๘๐ ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ ๑,๐๓๕,๙๙๖ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๘,๗๐๐ กิโลกรัม/ไร่

๑.๕ สัตว์เศรษฐกิจ/ประมงที่สำคัญ ได้แก่

๑. โคเนื้อ ผลผลิต จำนวน ๕๒,๒๕๑ ตัว

๒. กระบือ ผลผลิต จำนวน ๑๐,๖๖๘ ตัว

๓. สุกร ผลผลิต จำนวน ๔๘๗,๑๙๖ ตัว

๔. ไก่เนื้อ ผลผลิต จำนวน ๓,๑๓๑,๓๓๔ ตัว

๕. ไก่พื้นเมือง ผลผลิต จำนวน ๖,๙๔๑,๓๒๒ ตัว

๖. ปลาตูก ผลผลิต จำนวน ๒,๗๖๙ ตัน

๗. ปลาตะเพียน ผลผลิต ๒,๒๔๙ ตัน

๘. ปลานิล ผลผลิต จำนวน ๑๐,๔๒๗ ตัน

๑.๖ สินค้าสำคัญของจังหวัด

๑) สินค้าเด่น/สินค้า GI ได้แก่ มันแกวบรปือ GI (Mankaeo Borabue หรือ Borabue Yam Bean) เป็นมันแกวพันธุ์เบาที่มีลักษณะหัวกลม แป้น อวบใหญ่ เปลือกบางสีน้ำตาลอ่อนลอกออกจากเนื้อได้ง่าย เนื้อมีสีขาว เส้นใยในเนื้อมาก ปริมาณของน้ำในเนื้อมาก รสสัมผัสกรอบ รสชาติหวานและมัน ปลูกและผลิตในเขตพื้นที่อำเภอบรปือและอำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม เกษตรกรปลูกมันแกวในพื้นที่ดอน รวมถึงสามารถผลิตได้ทั้งในพื้นที่ดอนและสภาพหลังการทำนาได้ โดยสภาพพื้นที่ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย การบริหารจัดการน้ำทางการเกษตร มีการขุดสระและบ่อน้ำบาดาลเพื่อใช้ในการปลูกมันแกวในช่วงฤดูแล้ง มันแกวพันธุ์เบา ชื่อเมล็ดพันธุ์จากจังหวัดจันทบุรี สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรได้ในระยะสั้นอายุเก็บเกี่ยว ๙๐-๑๒๐ วัน และสามารถปลูกได้หลายรอบต่อปี โดยฤดูกาลปลูกมี ๓ ช่วง ได้แก่ ช่วงแรกจะเริ่มปลูก (มกราคมถึงเมษายน) ช่วงที่สอง (พฤษภาคมถึงสิงหาคม) และช่วงที่สาม (กันยายนถึงธันวาคม) สามารถปลูกได้ทุกฤดูกาล ตลอดทั้งปีแต่นิยมปลูกในช่วงปลายฤดูฝนถึงต้นฤดูหนาว พื้นที่ปลูกรวมประมาณ ๔,๙๗๑ ไร่ เกษตรกร ๑,๖๕๗ ราย ผลผลิตรวม ๔,๔๕๕ ตัน โดยกระทรวงพาณิชย์ได้ประกาศขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ใหม่ “มันแกวบรปือ” ซึ่งในปัจจุบันทำเงินได้แล้วกว่าปีละ ๑๒๘ ล้านบาท โดยเกษตรกรมีการวางแผนการผลิตเพื่อให้ได้ราคาสูง โดยวางแผนให้ผลผลิตออกช่วงเทศกาลในรอบ ๑ ปี คือ เทศกาลปีใหม่ สงกรานต์ วันแม่ และการบริหารจัดการน้ำเพื่อให้เพียงพอต่อการผลิตด้วยการขุดสระและบ่อน้ำบาดาล มีการเตรียมดิน การใช้ปุ๋ยคอก การใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำ ไกล่กลบก่อนยกร่องปลูก เกษตรกรมีการป้องกันปัญหาเสียนดินระบัดโดยการหว่านปูนขาวก่อนลงปลูก มีการตลาดขายผ่านพ่อค้ากลางราคา กิโลกรัมละ ๑๐ - ๑๕ หากเกษตรกรขายเองช่วงเทศกาลปีใหม่ ช่วงสงกรานต์ เกษตรกรสามารถขายได้ กิโลกรัมละ ๓๐ - ๓๕ บาท และเกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ จะมีการแปรรูปขายเฉพาะมีการจัดงาน OTOP งานประจำอำเภอหรือจังหวัด และได้นำมันแกวมาแปรรูปเป็นเมนูอาหารที่สามารถบริโภคได้อย่างหลากหลาย เช่น กะหรี่ปั๊บบั๊บน้ำมันแกว พายมันแกว โมจิ มันแกว และทับทิมกรอบ เป็นต้น นอกจากการแปรรูปเพื่อการบริโภคแล้วสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นได้ ศึกษาวิจัยและนำสารสกัดจากมันแกวไปใช้ในการผลิตเวชสำอาง คือ เซรั่มมันแกว และสบู่มันแกวที่มีคุณสมบัติ ช่วยให้ผิวขาวกระจ่างใส เนียนนุ่ม เป็นธรรมชาติและนำไปแปรรูปเป็นน้ำมันแกวสำหรับดื่มเพื่อสุขภาพอีกด้วย

๒) สินค้าเด่น/สินค้า GI ได้แก่ ข้าวหอมมะลิ GI พุงกุดรังอั้งไห่ ซึ่งมีลักษณะพิเศษ คือ ความหอม ซึ่งมีผลมาจากลักษณะทางกายภาพของดินที่มีลักษณะเป็นดินทราย และมีความเค็มที่พอเหมาะกับข้าวพันธุ์นี้ ความเรียวยาว ซึ่งมีผลมาจากสภาพของภูมิศาสตร์ของน้ำและแสงแดดที่เหมาะสม ทำให้ได้เมล็ดข้าวที่เรียวยาวพอเหมาะน่ารับประทาน

## แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

และความอ่อนนุ่ม ซึ่งเป็นผลมาจากลักษณะพิเศษของข้าวหอมมะลิโดยทั่วไป ทำให้เป็นที่นิยมของผู้บริโภค เนื่องจากพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ เป็นแอ่งกระทะขนาดใหญ่ มีพื้นที่ปลูกข้าวเป็นลูกคลื่น สูง ต่ำ สลับกัน เป็นดินร่วนปนทราย ในดินมีธาตุโซเดียมและซัลเฟต มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ลักษณะสภาพภูมิประเทศมีความเค็มในดิน ความแห้งแล้งของพื้นที่พันธุ์ข้าว สภาพอากาศ ธาตุอาหารในดินส่งผลให้ข้าวเกิดความเครียดและหลังสารหอม ๒-acetyl-๑ pyrroline (๒AP) ในปริมาณ ๐.๑-๐.๒ ไมโครกรัม จึงทำให้มีความหอมมากกว่าข้าวหอมมะลิที่ปลูกในพื้นที่อื่นของประเทศ ซึ่งจังหวัดมหาสารคาม มีพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ อยู่ในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย ครอบคลุมพื้นที่ ๙ ตำบล ได้แก่ ตำบลเมืองเตา ตำบลราษฎร์เจริญ ตำบลเวียงสะอาด ตำบลราษฎร์พัฒนา ตำบลปะหลาน ตำบลเมืองเสือ ตำบลเม็กดำ ตำบลเวียงชัย และตำบลหนองบัวแก้ว มีพื้นที่เพาะปลูกจำนวน ๑๙๓,๘๙๐ ไร่ ผลผลิตคาดการณ์ ๗๐,๑๘๘ ตัน

๑.๗ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่

ที่	สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	ที่อยู่
๑	ข้าวอิม ๓ สี ข้าวกล้องหอมมะลิ ข้าวกล้องหอมมะลิแดง ข้าวกล้องหอมมะลิแดง	วิสาหกิจชุมชนปลูกข้าวปลอดสารพิษบ้านหนองหิน	๑๔๑ หมู่ที่ ๔ หนองหินใต้ ต.โคกก่อ อ.เมืองมหาสารคาม จ.มหาสารคาม ๐๘๖-๒๓๒๔๘๓๗
๒	ขนมถั่วตัด (๕ ดาว)	กลุ่มขนมไทยบ้านนาโพธิ์	๑๕๓ หมู่ที่ ๑ นาโพธิ์ ต.นาโพธิ์ อ.กุตุรง จ.มหาสารคาม
๓	ข้าวหอมมะลิ ตราดักสิลา (๔ ดาว)	สหกรณ์การเกษตรบรบือ จำกัด	๓ หมู่ที่ ๒ บ้านสมสนุก ต.หนองสิม อ.บรบือ จ.มหาสารคาม ๐๘๙-๓๙๕๕๒๔๖
๔	ข้าวฮาง (๔ ดาว)	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรท่องเที่ยวทุ่งนาทอง	๑๑๗ หมู่ที่ ๑๐ เหล่าจัน ต.แกดำ อ.แกดำ จ.มหาสารคาม
๕	ข้าวไรซ์เบอร์รี่ (๔ ดาว) ข้าวหอมมะลิ (๔ ดาว)	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปข้าวบ้านโนนม่วง	๒ หมู่ที่ ๕ โนนม่วง ต.ราษฎร์เจริญ อ.พยัคฆภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม ๐๖๙-๐๕๑๕๙๕๕
๖	ข้าวกล้อง (๔ ดาว)	กลุ่มแปรรูปข้าวบ้านหนองห้าง	๑๑ หมู่ที่ ๓ หนองห้าง ต.ปะหลาน อ.พยัคฆภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม ๐๘๘-๐๕๑๕๙๕๕
๗	กะหล่ำปลี (๔ ดาว) ผักปลอดสารพิษ	กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ	๓๐ หมู่ที่ ๕ จอมศรี ต.ชื่นชม อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม ๐๙๒-๔๙๑๐๖๘๒
๘	สลัด (๔ ดาว) ฟักทอง (๔ ดาว) กล้วยน้ำว้า (๔ ดาว) ผักปลอดสารพิษ	กลุ่มปลูกพืชด้วยวิถีเกษตรอินทรีย์	๒๓ หมู่ที่ ๘ ศาลา ต.นาฏ อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม ๐๘๘-๓๐๕๐๕๘๐
๙	ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ (๕ ดาว) ผักปลอดสารพิษ	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปและเกษตรผสมผสานบ้านโนนแคน	๔๖ หมู่ที่ ๑๖ โนนแคน ต.เวียงสะอาด อ.พยัคฆภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม ๐๘๖-๑๐๘๔๔๔๕
๑๐	ผ้าพื้นจากสีธรรมชาติ (๔ ดาว) เส้นไหม (๒ ดาว)	กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหมวิสาหกิจชุมชนบ้านหนองบัวแปะ	๓๒ หมู่ที่ ๑ หนองบัวแปะ ต.สร้างแข่ง อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม

## แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

### ๑.๘ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๑) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปหมอนหนองหินมัลเบอร์รี่เฮาส์ (นายเกษมสันต์ หางลาสิงห์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๓-๗๑๖๗๓๑๐) ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๙๔ ม.๔ บ้านหนองหิน ต.โคกก่อ อ.เมือง จ.มหาสารคาม กลุ่มฯ เกิดจากการรวมตัวของสมาชิกหลากหลายกลุ่มอาชีพในชุมชนที่ทำหน้าที่จัดการการท่องเที่ยวชุมชนเชิงเกษตรและวัฒนธรรมอีสานในชุมชนบ้านหนองหิน นวัตกรรม จ.มหาสารคาม ให้บริการท่องเที่ยวชุมชนแบบ Homestay การท่องเที่ยวแบบ Day Trip รับผิดชอบพร้อมพาเที่ยวชุมชน และทัศนศึกษา โดยกลุ่มฯ มีความโดดเด่นด้านอาหารพื้นถิ่นและขนมจากมัลเบอร์รี่ เช่น ไซร์มัลเบอร์รี่ วาฟเฟิลมัลเบอร์รี่ ขนมโคมัลเบอร์รี่ และออกแบบชุดประสบการณ์ท่องเที่ยวชุมชนโดยใช้ทุนชุมชนที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด กลุ่มฯ มองเห็นโอกาสในรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลายจากนักท่องเที่ยว และได้ขยายการท่องเที่ยวชุมชนแบบคนรุ่นใหม่มาเป็นจุดเด่นและแตกต่างจากชุมชนท่องเที่ยวอื่น ๆ โดยยังใช้ทุนชุมชนที่มีอยู่เดิม คือ สวนมัลเบอร์รี่ และกลุ่มอาชีพที่หลากหลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก โดยมีกิจกรรมหลัก คือ การปลูกหมอนเลี้ยงไหม เลี้ยงแพะ ทำอาหาร ชมสวนองุ่น ชมอ่างเก็บน้ำโคกก่อ ชมสวนผักอินทรีย์ ไหว้พระ มีอาหารแปรรูปมากมายสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น ก๋วยเตี๋ยวไก่โบราณ นมม่วง แยมมัลเบอร์รี่ มีร้านซอปปิงของฝากที่โซ่ห้วยการ์เด้น Local market และยังมีบริการแสดงพื้นเมือง เช่น รำหนองหิน , เตียวพิน , หมอลำชาวบ้าน ให้นักท่องเที่ยวได้รับชม

๒) ไร่แสนดีเกษตรทฤษฎีใหม่ (นายบรรจง แสนยะมูล หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๖-๓๕๔๗๘๘๓) ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ ๑๘๕ หมู่ที่ ๗ บ้านหนองยาง ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม โดยเป็นจุดศูนย์กลางของเส้นทางท่องเที่ยว “สุขภาพดี เกษตรอินทรีย์ สะดืออีสาน” และเป็นที่ตั้งของประธานกลุ่มกลุ่มยางโพธิ์แคน ที่เชื่อมโยงไปยังกิจกรรมไปยัง ๗ วิสาหกิจชุมชน จาก ๓ หมู่บ้าน ๓ ตำบล โดยที่ไร่แห่งนี้เป็นแหล่งเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน ที่เน้นการทำเกษตรแบบอินทรีย์ และมีกิจกรรมทั้งด้านพืช ได้แก่ ปลูกไม้ ปลูกกล้วย ปลูกมะนาว ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผักสวนครัว สมุนไพร , ด้านปศุสัตว์ มีการเลี้ยงไก่ไข่สีขาวยุโรป ไก่ไข่โรดด์ เป็ดไข่ เลี้ยงโค , ด้านประมง มีการเลี้ยงปลา เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงหอยเชอร์รี่สีทอง และทำนาอินทรีย์ข้าวหอมใบเตย ข้าวแบล็คเบอร์รี่ ข้าวเหนียวดำ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมการผลิตปุ๋ยอัดเม็ดไว้ใช้เองภายในกลุ่มเครือข่าย โดยในส่วนของกิจกรรมการท่องเที่ยวทางไร่แสนดีจะมีโฮมสเตย์วิถีท้องถิ่นเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว มีการแสดงของนางรำต้อนรับนักท่องเที่ยว พร้อมเครื่องตีที่ทำขึ้นจาก ‘น้ำไผ่’ เนื่องจากไร่แสนดีมีสวนไผ่และเป็นหนึ่งในฐานการเรียนรู้ที่มีกรรมวิธีในการเก็บรักษาและต้นไผ่เหล่านี้ยังสามารถนำไปใช้หมักเหล้าไผ่ที่บ้านได้อีกด้วย และยังมีสวนสมุนไพรต่างๆ ที่นำมาต้มดื่มและใช้เป็นสปาทำสมุนไพร พร้อมบริการนวดสมุนไพร ให้แก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอีกมากมายให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมเรียนรู้และทำกิจกรรม เช่น การทำเกษตรอินทรีย์วิถีพื้นบ้าน การทอผ้าพื้นเมือง การสอนปีข้าวปูนดองแดงหรือขนมจีนที่มีเส้นสั้นและอวบ การทำขนม เช่น ถั่วตัดสด ข้าวพอง เป็นต้น และยังมีผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตรไว้จำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว เช่น น้ำไผ่เพื่อสุขภาพและเชอร์รี่น้ำไผ่ที่ผ่านงานวิจัยร่วมกับสถาบันการศึกษาได้รับรองมาตรฐานเลขที่จดแจ้ง และผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตรอื่น ๆ เช่น ไข่เค็มสมุนไพร แครกเกอร์ ชาจากข้าวหอมใบเตย ชาเชียงดา ฟ้าทะลายโรตตี้แคปซูล ปลาสาม และผลิตภัณฑ์ เชอร์รี่น้ำไผ่ บำรุงผิว

### ๑.๙ ประเภทสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์

จังหวัดมหาสารคาม มีสหกรณ์ทั้งหมดจำนวน ๗๕ แห่ง สมาชิก ๒๐๒,๖๙๙ ราย โดยสามารถแบ่งเป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร ๔๖ แห่ง มีสมาชิก ๑๔๙,๔๓๙ ราย และสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ๒๙ แห่ง สมาชิก ๕๓,๕๖๐ ราย

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์	จำนวนสมาชิก
	(แห่ง)	(ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	๔๖	๑๔๙,๔๖๘
๑. ระดับชั้น ๑	๑๐	๒๒,๖๙๓
๒. ระดับชั้น ๒	๒๕	๑๐,๑๘๕
๓. ระดับชั้น ๓	๑๑	๑๑๖,๒๖๑
๔. ระดับชั้น ๔	หยุดดำเนินการ	

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

ประเภทสภกรณ	จำนวนสภกรณ	จำนวนสมาชิก
	(แหง)	(ราย)
สภกรณนอกภาคการเกษตร	๒๙	๕๓,๓๒๑
๑. ระดับชั้น ๑	๑๑	๒๔,๑๖๐
๒. ระดับชั้น ๒	๔	๕,๘๔๕
๓. ระดับชั้น ๓	๑๔	๒๓,๕๕๕
๔. ระดับชั้น ๔	หยุดดำเนินการ	

หมายเหตุ : \*\*ระดับชั้น ๔ คือ สภกรณที่มีสถานะ เลิก/ชำระบัญชี

๑.๑๐ ข้อมูลด้านหมอนไหม

จังหวัดมหาสารคาม มีเกษตรกรผู้ปลูกหมอนเลี้ยงไหมทั้งสิ้น ๔,๗๘๑ ราย พื้นที่ปลูก ๒,๓๙๐.๕๐ ไร่ และแบ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรผลิตผ้าไหมทั่วไป จำนวน ๒๗ กลุ่ม , กลุ่มเกษตรกรผลิตผ้าไหมตรานกยุงพระราชทาน จำนวน ๒๘ กลุ่ม , กลุ่มผู้ผลิตเส้นไหมมาตรฐาน (GI) จังหวัดมหาสารคาม จำนวน ๒ กลุ่ม , กลุ่มผลิตเส้นไหมมาตรฐาน (มกษ.) จำนวน ๒ กลุ่ม และกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตผ้าไหมมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน ๒ กลุ่ม นอกจากนี้ยังมี Smart Farmer หมอนไหม จำนวน ๑๑๐ ราย และมีหมอนไหมอาสา จำนวน ๘๑ ราย

๑.๑๑ ข้อมูลศูนย์ข้าวชุมชนจังหวัดมหาสารคาม

อำเภอ	จำนวนศูนย์ข้าว (แหง)	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เพาะปลูกเมล็ดพันธุ์ (ไร่)	ผลผลิตเมล็ดพันธุ์ (ตัน)
๑. เมืองมหาสารคาม	๙	๕๑๙	๑,๔๘๐	๕๑๘
๒. แกดดำ	๖	๒๖๙	๑,๗๗๔	๖๒๐
๓. โกสุมพิสัย	๑๔	๕๒๙	๑,๖๒๙	๕๗๐
๔. กันทรวิชัย	๘	๓๔๖	๑,๕๒๑	๕๓๐
๕. เขียงยืน	๑๐	๔๓๔	๑,๗๔๑	๖๐๙
๖. ปรบือ	๑๔	๕๘๑	๒,๗๒๕	๙๕๓
๗. นาเชือก	๒๙	๑,๒๐๙	๓,๘๕๓	๑,๓๔๙
๘. พยัคฆภูมิพิสัย	๒๖	๑,๒๙๔	๖,๗๖๒	๒,๓๖๖
๙. วาปีปทุม	๒๔	๙๓๔	๓,๗๑๗	๑,๓๐๐
๑๐. นาหวน	๑๕	๕๗๔	๒,๐๓๑	๗๑๐
๑๑. ยางสีสุราช	๖	๑๗๔	๑,๑๐๕	๓๘๖
๑๒. กุดรัง	๙	๔๖๕	๒,๐๗๔	๗๒๕
๑๓. ชื่นชม	๐	๐	๐	๐
<b>รวม</b>	<b>๑๗๐</b>	<b>๗,๓๒๘</b>	<b>๓๐,๔๑๒</b>	<b>๑๐,๖๓๖</b>

๑.๑๑ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำและการชลประทาน

๑) ข้อมูลแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน (บ่อจิว ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

อำเภอ	จำนวนบ่อน้ำ		
	พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	รวม
๑. เมืองมหาสารคาม	๓,๔๐๒	๙๗	๓,๔๙๙
๒. แกดดำ	๑,๘๔๐	๖๔	๑,๙๐๔
๓. โกสุมพิสัย	๓,๓๕๑	๑๕๘	๓,๕๐๙
๔. กันทรวิชัย	๒,๓๒๖	๑๑๑	๒,๔๓๗

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

อำเภอ	จำนวนบ่อน้ำ		
	พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	รวม
๕. เชียงยืน	๑,๙๑๙	๘๑	๒,๐๐๐
๖. บริบูรณ์	๔,๘๘๗	๒๓๘	๕,๑๒๕
๗. นาเชือก	๓,๕๒๑	๑๗๐	๓,๖๙๑
๘. พยุหะภูมิพิสัย	๓,๖๘๗	๑๒๑	๓,๘๐๘
๙. วาปีปทุม	๓,๙๑๖	๑๘๗	๔,๑๐๓
๑๐. นาइन	๒,๙๑๖	๑๐๗	๓,๐๒๓
๑๑. ยางสีสุราช	๒,๔๐๖	๗๓	๒,๔๗๙
๑๒. กุดรัง	๒,๐๐๓	๘๘	๒,๐๙๑
๑๓. ชื่นชม	๑,๒๑๑	๕๕	๑,๒๖๖
รวม	๓๗,๔๕๐	๑,๕๕๐	๓๙,๐๐๐

๒) ข้อมูลอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน ๑๗ แห่ง

ชื่ออ่างเก็บน้ำ	ตำบล	อำเภอ	พื้นที่รับน้ำ (ตร.ม.)	ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)
๑. ห้วยคะคาง	โคกก่อ	เมืองมหาสารคาม	๗๒.๕	๔.๑๒๖	๔,๑๘๖
๒. แก่งเลิงจาน	แก่งเลิงจาน	เมืองมหาสารคาม	๒๐๘	๘.๐๒๔	๓,๐๐๐
๓. หนองกระทุ่ม	เขวา	เมืองมหาสารคาม	๒๘	๒.๖๓๖	๒,๔๐๙
๔. หนองแวงน้อย	แวงน่าง	เมืองมหาสารคาม	๒๔.๔	๐.๓๘๕	-
๕. ห้วยขอนแก่น	วังยาว	โกสุมพิสัย	๘.๙๕	๘.๖๕๙	๗,๓๖๖
๖. หนองบัว	โคกพระ	กันทรวิชัย	๒๖	๓.๕๘๐	๑,๙๒๙
๗. หนองแกดำ	แกดำ	แกดำ	๔๓.๕	๑.๖๒๕	๑,๗๐๐
๘. ห้วยหนองจอก	หนองแสง	วาปีปทุม	๑๔๑	๓.๐๓๖	๑,๐๑๓
๙. หนองไฮ	ประชาพัฒนา	วาปีปทุม	๗.๘	๒.๒๔๔	๑,๑๔๗
๑๐. ฮองซองแมว	จัวบา	วาปีปทุม	๓	๐.๕๖๔	อุปโภค-บริโภค
๑๑. ห้วยค้อ	เขวาไร่	นาเชือก	๘	๓๑.๓๓๘	๑๘,๕๑๐
๑๒. ห้วยประคู้	บ่อใหญ่	บริบูรณ์	๗๒.๕	๒.๘๐๔	๒,๗๒๐
๑๓. ร่องหัวช้าง	หนองโก	บริบูรณ์	๒๘	๑.๒๙๐	๑,๔๖๐
๑๔. เอกสถิตย์สุนทร	หนองลิ้ม	บริบูรณ์	๘	๐.๘๗๐	๑,๕๐๐
๑๕. ห้วยเชียงคำ	โนนราษี	บริบูรณ์	๒๑.๘	๕.๐๖๖	๓,๒๐๐
๑๖. หนองคูขาด	หอนองคูขาด	บริบูรณ์	๒.๒๔	๐.๓๖๘	๓๘๐
๑๗. หนองเทวราช	เชียงยืน	เชียงยืน	๘.๙๕	๑.๖๐๖	๖๐๐
รวม			๗๒๒.๒๔	๘๑.๔๒๐	๕๓,๑๒๐

## แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

ก) ข้อมูลสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า แยกรายอำเภอ จำนวน ๑๐๐ แห่ง

อำเภอ	จำนวนแห่ง	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
๑. เมืองมหาสารคาม	๓๗	๖๒,๑๐๐
๒. โกสุมพิสัย	๒๗	๔๑,๓๙๓
๓. กันทรวิชัย	๒๗	๕๖,๕๐๐
๔. ชื่นชม	๕	๖,๗๐๐
๕. วาปีปทุม	๑	๓,๐๐๐
๖. เชียงยืน	๓	๗,๐๐๐
<b>รวม</b>	<b>๑๐๐</b>	<b>๑๗๖,๖๙๓</b>

ข) ข้อมูลพื้นที่ชลประทานของโครงการคาบเกี่ยวจังหวัดมหาสารคาม

ชื่อโครงการ	ตำบล	อำเภอ	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)
๑. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาหนองหวาย		<b>รวม</b>	<b>๑๒๓,๒๕๖</b>
		โกสุมพิสัย	๘๗,๔๔๗
		เชียงยืน	๓๕,๘๐๙
๒. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชีกกลาง - เชื่อมมหาสารคาม - เชื่อมวังยาง		<b>รวม</b>	<b>๑๑,๕๘๐</b>
		เชียงขวัญ	๘,๖๐๐
		เชียงขวัญ	๒,๙๘๐
๓. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเสียวใหญ่		<b>รวม</b>	<b>๓๓,๕๕๓</b>
	บรบือ	มหาสารคาม	๓๓,๕๕๓
๔. โครงการชลประทานร้อยเอ็ด (บางส่วน) - อ่างเก็บน้ำห้วยแอง - อ่างเก็บน้ำห้วยแล้ง		<b>รวม</b>	<b>๖,๘๑๔</b>
		เมืองร้อยเอ็ด	๔,๕๙๔
			๒,๒๒๐
๕. โครงการชลประทานมหาสารคาม		<b>รวม</b>	<b>๕๑,๑๒๐</b>
	เมืองมหาสารคาม	มหาสารคาม	๕๑,๑๒๐
<b>รวมทั้งหมด</b>			<b>๒๒๖,๓๒๓</b>

๒. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

มาตรฐาน	ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	ปริมาณผลผลิต
GAP ด้านพืช	ข้าว	๖๖๐ แปลง (ราย) / ๘,๐๓๔.๕ ไร่	๒,๙๓๐.๕ ตัน
	พืชผัก/พืชไร่/ไม้ผล/สมุนไพร	๑,๐๐๐ ราย / ๑,๒๖๓.๗๗ ไร่	
	- กลุ่มพืชสมุนไพร	๑๗๐ แปลง (ราย) / ๑๙๐.๐๗ ไร่	
	- กลุ่มพืชตระกูลกะหล่ำ	๑๖๐ แปลง (ราย) / ๑๕๐.๕ ไร่	
	- มะม่วง	๖๑ แปลง (ราย) / ๓๑๐.๗๕ ไร่	

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

มาตรฐาน	ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	ปริมาณผลผลิต
	- กลุ่มพืชตระกูลถั่ว	๖๓ แปลง (ราย) / ๔๔.๖๒ ไร่	
	- ข้าวโพด	๒๐ แปลง (ราย) / ๙๙.๖๕ ไร่	
	- ถั่วเขียว	๑๓๗ แปลง (ราย) / ๑๐๑ ไร่	
	- มันสำปะหลัง	๑๒๐ แปลง (ราย) / ๑,๑๗๗.๕ ตัน	
	- กลุ่มพืชตระกูลแตง	๖๔ แปลง (ราย) / ๔๑๖.๖๓ ตัน	
	- กลุ่มพืชตระกูลพริก	๕๕ แปลง (ราย) / ๒๕ ไร่	
	- กลุ่มพืชตระกูลมะเขือ	๓๐ แปลง (ราย) / ๒๘ ไร่	
	- พืชอื่นๆ ๔๒ ชนิด	๑๒๐ แปลง (ราย) / ๒๓๔.๑๕ ไร่	
GAP ด้านสัตว์	- สุกร	๑๑๓ ฟาร์ม	๑๐๖,๙๖๕ ตัว
	- โคนม	๑๐๒ ฟาร์ม	๔,๖๗๓ ตัว
	- ไก่เนื้อ	๙๗ ฟาร์ม	๒,๒๖๖,๖๐๐ ตัว
	- ไก่ไข่ (รุ่น+ผลิตไข่)	๒๘+๔ ฟาร์ม	๖๐๑,๕๐๐+๘๑,๕๐๐ ตัว
	- โคเนื้อ	๒ ฟาร์ม	๓๗๐ ตัว
	- ศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบ	๔ แห่ง	๑๐,๓๖๘,๗๖๕ กก.
GAP ด้านประมง	- ปลานิล (กระชัง)	๓,๒๕๐ ตร.ม./ เกษตรกร ๑๓ ราย	๒๘๐ ตัน/ปี
	- ปลาชุก	๑๑๕.๗๕ ไร่/เกษตรกร ๒๙ ราย	๘๔๕ ตัน/ปี
	- ปลาน้ำจืด (เบญจพรรณ)	๑๓๗.๕๐ ไร่/เกษตรกร ๘๕ ราย	๔๒.๒๕ ตัน/ปี
	- ปลาน้ำจืด (เบญจพรรณ)- เพาะพันธุ์	๓๐๗.๒๕ ไร่/เกษตรกร ๑๐๘ ราย	๑๖๖,๖๒๐,๐๐๐ ตัว/ปี
เกษตรกรอินทรีย์	ข้าว	๓๐ กลุ่ม / ๑๑,๗๓๔.๕ ไร่	๔,๑๐๗ ตัน
	พืชผัก/พืชไร่/ไม้ผล/สมุนไพร	๗๕ ราย / ๗๔.๕๓ ไร่	
	- พืชไร่	๑ แปลง (ราย) / ๑.๕ ไร่	
	- พืชผสมผสาน	๔๓ แปลง (ราย) / ๕๗.๐๓ ไร่	
	- พืชผัก	๘ แปลง (ราย) / ๓.๗๕ ไร่	
	- พืชสมุนไพร	๑๔ แปลง (ราย) / ๙.๗๕ ไร่	
	- ไม้ผล	๙ แปลง (ราย) / ๒.๕ ไร่	
	ประมง		
	- ปลาเบญจพรรณ	๐.๗๕ ไร่/เกษตรกร ๑ ราย	๑.๖ ตัน/ปี
	ปศุสัตว์		
	- อยู่ระหว่างส่งเสริมเกษตรกร	๒๐ ราย	
	โรงงานแปรรูปอ้อยอินทรีย์	๑ แห่ง	

## แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

มาตรฐาน	ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	ปริมาณผลผลิต
มาตรฐานอื่น ๆ	- PGS	๑๓๒ ราย / ๔๕๔ ไร่	
	- IFOAM และ EU	๓๓ ราย / ๗๐๐ ไร่	

### ๓. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

สรุปความเสียหายด้านการเกษตรจากผลกระทบอุทกภัย ปี ๒๕๖๘ จังหวัดมหาสารคาม ช่วงเวลาการเกิดภัย เดือนกันยายน - ภัยยังไม่สิ้นสุด จังหวัดมหาสารคามได้มีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (อุทกภัย) ปี ๒๕๖๘ จำนวน ๖ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองมหาสารคาม โกสุมพิสัย กันทรวิชัย นาเชือก เชียงยืน และพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

#### ๓.๑ ด้านพืช

พื้นที่ประสบภัยด้านการเกษตร จำนวน ๖ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองมหาสารคาม โกสุมพิสัย กันทรวิชัย เชียงยืน นาเชือก และพยัคฆภูมิพิสัย รวม ๔๘ ตำบล ๓๗๘ หมู่บ้าน เกษตรกร ๘,๑๐๑ ราย พื้นที่ขอรับความช่วยเหลือ ๕๘,๔๐๗.๒๕ ไร่ วงเงินการให้ความช่วยเหลือ ๘๐,๙๓๗,๙๗๗ บาท

#### การให้ความช่วยเหลือ

๑. ประชุมคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัดมหาสารคาม (ก.ช.ภ.อ.) มติคณะกรรมการฯ เห็นชอบให้ความช่วยเหลือ อำเภอนาเชือก เกษตรกร จำนวน ๑ ราย พื้นที่ขอรับความช่วยเหลือ ๑ ไร่ วงเงินการให้ความช่วยเหลือ ๑,๓๔๐ บาท มติที่ประชุมเห็นชอบใช้งบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. ประชุมคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัดมหาสารคาม (ก.ช.ภ.จ.ม.ค.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ มติคณะกรรมการฯ เห็นชอบให้ความช่วยเหลือ จำนวน ๑ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองมหาสารคาม เกษตรกร จำนวน ๑,๔๒๐ ราย พื้นที่ขอรับความช่วยเหลือ ๑๐,๓๑๙.๒๕ ไร่ วงเงินการให้ความช่วยเหลือ ๑๓,๙๖๓,๕๘๓ บาท แยกการให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

๒.๑ เกษตรกร จำนวน ๒ ราย พื้นที่ให้ความช่วยเหลือ ๔.๗๕ ไร่ วงเงินการให้ความช่วยเหลือ ๗,๐๐๕ บาท มติที่ประชุมเห็นชอบใช้งบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๒ เกษตรกร จำนวน ๑,๔๑๘ ราย พื้นที่ให้ความช่วยเหลือ ๑๐,๓๑๔.๕๐ ไร่ วงเงินการให้ความช่วยเหลือ ๑๓,๙๕๖,๕๗๘ บาท มติที่ประชุมเห็นชอบใช้เงินอุดหนุนราชการในอำนาจปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓. ประชุมคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัดมหาสารคาม (ก.ช.ภ.จ.ม.ค.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ มติคณะกรรมการฯ เห็นชอบให้ความช่วยเหลือ จำนวน ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอโกสุมพิสัย กันทรวิชัย เชียงยืน และอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย เกษตรกรจำนวน ๖,๖๘๕ ราย พื้นที่ขอรับความช่วยเหลือ ๔๘,๐๘๗ ไร่ วงเงินการให้ความช่วยเหลือ ๖๖,๙๗๓,๐๕๔ บาท แยกการให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

๓.๑ อำเภอเชียงยืน เกษตรกร จำนวน ๔๐๙ ราย พื้นที่ให้ความช่วยเหลือ ๓,๑๐๕.๕๐ ไร่ วงเงินการให้ความช่วยเหลือ ๔,๑๙๒,๐๙๐ บาท มติที่ประชุมเห็นชอบใช้เงินอุดหนุนราชการในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม

๓.๒ อำเภอโกสุมพิสัย เกษตรกร จำนวน ๓,๒๖๔ ราย พื้นที่ให้ความช่วยเหลือ ๒๐,๑๙๒.๒๕ ไร่ วงเงินการให้ความช่วยเหลือ ๒๙,๕๒๒,๕๑๖ บาท มติที่ประชุมเห็นชอบใช้เงินอุดหนุนราชการในอำนาจปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓.๓ อำเภอกันทรวิชัย เกษตรกร จำนวน ๑,๕๘๐ ราย พื้นที่ให้ความช่วยเหลือ ๑๔,๘๖๕ ไร่ วงเงินการให้ความช่วยเหลือ ๑๙,๙๕๙,๙๕๓ บาท มติที่ประชุมเห็นชอบใช้เงินอุดหนุนราชการในอำนาจปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

## แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

๓.๔ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย เกษตรกร จำนวน ๑,๔๕๒ ราย พื้นที่ให้ความช่วยเหลือ ๙,๙๒๔.๒๕ ไร่  
วงเงินการให้ความช่วยเหลือ ๑๓,๒๙๘,๔๙๕ บาท มติที่ประชุมเห็นชอบใช้เงินทศรองราชการในอำนาจปลัดกระทรวง  
เกษตรและสหกรณ์

### ๓.๒ ด้านประมง

พื้นที่ประสบภัย ๕ อำเภอ ได้แก่ อำเภอโกสุมพิสัย กันทรวิชัย เชียงยืน พยัคฆภูมิพิสัย และนาเขือก  
เกษตรกร ๕๘ ราย พื้นที่ ๕๙.๕๐ ไร่ วงเงินการให้ความช่วยเหลือ ๓๐๘,๐๒๙ บาท

#### การให้ความช่วยเหลือ

๑. อำเภอโกสุมพิสัย เกษตรกร จำนวน ๓๗ ราย พื้นที่ให้ความช่วยเหลือ ๒๗ ไร่ วงเงินการให้  
ความช่วยเหลือ ๑๒๖,๔๑๔ บาท

๒. อำเภอกันทรวิชัย เกษตรกร จำนวน ๒ ราย พื้นที่ให้ความช่วยเหลือ ๑.๕๐ ไร่ วงเงินการให้  
ความช่วยเหลือ ๗,๐๒๓ บาท

๓. อำเภอเชียงยืน เกษตรกร จำนวน ๗ ราย พื้นที่ให้ความช่วยเหลือ ๔.๕๐ ไร่ วงเงินการให้  
ความช่วยเหลือ ๒๑,๐๖๙ บาท

๔. อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย เกษตรกร จำนวน ๑๑ ราย พื้นที่ให้ความช่วยเหลือ ๒๑.๕๐ ไร่ วงเงิน  
การให้ความช่วยเหลือ ๑๓๐,๑๑๓ บาท

๕. อำเภอนาเขือก เกษตรกร จำนวน ๑ ราย พื้นที่ให้ความช่วยเหลือ ๕ ไร่ วงเงินการให้  
ความช่วยเหลือ ๒๓,๔๑๐ บาท

มติที่ประชุม ก.ช.ภ.อ. เห็นชอบให้ความช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน ๕๘ ราย พื้นที่ขอรับ  
ความช่วยเหลือ (บ่อดิน) จำนวน ๕๙.๕๐ ไร่ วงเงินการให้ความช่วยเหลือ ๓๐๘,๐๒๙ บาท เห็นชอบใช้งบ  
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

### ๓.๓ ด้านปศุสัตว์

พื้นที่ประสบภัย ๒ อำเภอ เมืองมหาสารคาม และอำเภอพยัคฆภูมิ ไม่มีสัตว์ได้รับผลกระทบ พื้นที่  
แปลงหญ้าเสียหาย จำนวน ๑๑ ไร่ ไม่มีผลกระทบกับสัตว์ การให้ความช่วยเหลือ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด  
มหาสารคาม ได้มอบหญ้าแห้งสำหรับเลี้ยงสัตว์เรียบร้อยแล้ว

## ๔. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข

### ๔.๑ ปัญหาที่ดินทำกิน

- ไม่มี

### ๔.๒ ปัญหาหนี้สิน

- ไม่มี

### ๔.๓ ศูนย์บริการเกษตรกรพิการราช

ปี พ.ศ.	ประเภทเรื่อง	จำนวน (เรื่อง)
๒๕๖๖	ด้านพืช	๑๐๐
	ด้านประมง	๑
	ด้านปศุสัตว์	๒
	ด้านอื่น ๆ	๔
๒๕๖๗	ด้านพืช	๕๙๖
	ด้านประมง	๐

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

ปี พ.ศ.	ประเภทเรื่อง	จำนวน (เรื่อง)
	ด้านปศุสัตว์	๑
	ด้านอื่น ๆ	๑๒
๒๕๖๘	ด้านพืช	๑๐๙
	ด้านประมง	๐
	ด้านปศุสัตว์	๐
	ด้านอื่น ๆ	๑
รวม ด้านพืช		๘๐๕
รวม ด้านประมง		๑
รวม ด้านปศุสัตว์		๓
รวม ด้านอื่น ๆ		๑๗
รวมทั้งสิ้น		๘๒๖

ด้านพืช

- ติดต่อขอรับเชื้อราไตรโคเดอร์มา
- ติดต่อขอรับเมล็ดปอเทือง
- ติดต่อขอรับสารเร่งซูปเปอร์ พด.
- ติดต่อขอรับสารชีวภัณฑ์
- ติดต่อขอรับต้นพันธุ์ผักสวนครัว
- ติดต่อขอรับความรู้ด้านการผลิตน้ำหมักไล่แมลง
- ติดต่อขอคำปรึกษา เรื่องโรคไหม้ข้าว โรคหนอนกอข้าว

ด้านปศุสัตว์

- ติดต่อขอรับบริการทำหมันสุนัข/แมว
- ติดต่อขอรับบริการฉีควัคซีนพิษสุนัขบ้า

ด้านประมง

- ติดต่อการขึ้นทะเบียนการเลี้ยงปลาในกระชัง
- ติดต่อขอคำแนะนำการเลี้ยงแหนแดง

ด้านอื่น ๆ

- ติดต่อขอสอบถามเรื่องชุดสระน้ำเพื่อการเกษตร
- ติดต่อขอใบรับรองการผลิต GAP พืชผัก
- ติดต่อสอบถามการขึ้นทะเบียนเกษตรกร
- ติดต่อขอรับสมุดทะเบียนเกษตรกร
- ติดต่อสอบถามการเปลี่ยนแปลงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร

## แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

### ๕. ข้อมูลอื่นๆ (เช่น ข้อมูลกองทุนช่วยเหลือเกษตรกร)

ผลการอนุมัติเบิกจ่ายเงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๔ - ตุลาคม ๒๕๖๘ ได้อนุมัติเบิกจ่ายเงินให้แก่เกษตรกรและผู้ยากจน จำนวนทั้งสิ้น ๑,๔๑๐ ราย จำนวนที่ดินที่ให้ความช่วยเหลือ เนื้อที่ ๑๓,๘๒๙ ไร่ ๐ งาน ๘๖.๗ ตารางวา จำนวนเงินที่อนุมัติ ๓๒๒,๑๗๒,๕๘๔.๘๘ บาท

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๗ - ตุลาคม ๒๕๖๘) ได้อนุมัติเบิกจ่ายเงินให้แก่เกษตรกรและผู้ยากจน จำนวนทั้งสิ้น ๙ ราย จำนวนที่ดินที่ให้ความช่วยเหลือ เนื้อที่ ๑๕๘ ไร่ ๓ งาน ๔๑.๗ ตารางวา จำนวนเงินที่อนุมัติ ๖,๒๕๓,๐๐๐ บาท